

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2009/10:16

Stenografiska
uppteckningar
2009/10:16

Onsdagen den 9 december

1 § Europeiska rådet

Statsminister Fredrik Reinfeldt

**Information och samråd inför Europeiska rådets möte
den 10 och 11 december**

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Klockan är 13.00 och jag förklarar sammanträdet öppnat.

Som vanligt vid sådana här övningar säger jag välkommen inte bara till de ärade riksdagsledamöterna runt bordet och till statsministern och hans medarbetare – från vänster Magnus Schöldtz, kabinetssekreterare Frank Belfrage, statssekreterare Gustaf Lind och medarbetarna Katarina Are-skoug och Diana Madunic, samtliga från Statsrådsberedningen – utan också till er på läktaren och er som följer detta på storbild i riksdagens infocentrum, på webben eller i tv.

Det här är ett öppet sammanträde med riksdagens EU-nämnd där vi får information av och sedan samråder med statsministern inför det så kallade toppmötet med EU:s stats- och regeringschefer som inleds i morgon.

EU-nämnden är det organ i riksdagen där regeringen förankrar sina positioner inför beslut i EU:s ministerråd och inför samtliga möten i Europeiska rådet.

I morgon börjar det sista formella toppmötet under detta svenska ordförandeskap och det första sedan Lissabonfördraget förra veckan trädde i kraft. Nästa toppmöte kommer därför med största sannolikhet att ledas av den så kallade valde ordföranden Herman Van Rompuy. Men enligt en överenskommelse från december förra året leds toppmötena terminen ut av sittande statsministern i ordförandelandet, det vill säga av Fredrik Reinfeldt i detta fall.

I fredags den 4 december samrådde nämnden med EU-ministern om förberedelserna inför toppmötet. Även de olika

sakfrågorna, framför allt utrikesfrågor men också många andra frågor, har tidigare förankrats i riksdagens EU-nämnd både med statsministern och med berörda fackministrar. Information och dokumentation om dessa möten kan man hitta på riksdagen.se.

Vi kontrollerar, som sagt, regeringens position och förhandlingsupplägg. Som vanligt bör jag påpeka att det sedan naturligtvis är upp till statsministern att förhandla med sina 26 kolleger. EU:s ordförandeland har dessutom alltid ett särskilt ansvar för att leda mötet och få det att nå fram till överenskommelser och kompromisser, kanske extra mycket vid detta det sista tillfället under svenskt ordförandeskap. Men skyldigheten att samråda med Sveriges riksdag gäller ändå. Därför är vi förstas tacksamma för att kunna ha det här tillfället.

För er som inte varit med förut kan jag säga att vi först hör statsministern berätta om regeringens förväntningar och upplägg inför mötet. Därefter får ledamöterna möjlighet att ställa frågor och framföra synpunkter.

Som underlag inför detta möte har inte bara regeringen utan även ledamöterna fått tillgång till utkast till så kallade slutsatser. Dessa har ledamöterna fått dels i fredags i en version, dels finns de nu på bordet. Här förhåller vi oss till regeringens position i förhållande till dessa och inför det kommande mötet.

Mötet i dag håller på till senast kl. 14.30 och avslutas med en prövning av ståndpunkter i förhållande till regeringens.

Välkommen och varsågod, statsministern!

Anf. 2 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Fru ordförande, ledamöter av riksdagens EU-nämnd! Europeiska rådets möte äger rum i Bryssel på torsdag och fredag, tio dagar efter det att Lissabonfördraget trädde i kraft, den 1 december.

Precis som ordföranden redogjort för är det i enlighet med de övergångsregler som gäller även denna gång jag som kommer att leda mötet. Den nyvalde ordföranden för Europeiska rådet Herman Van Rompuy kommer att leda toppmötena från och med nästa ordförandeskapsperiod, det vill säga från och med den 1 januari. I övrigt kommer vi att tillämpa det nya fördraget.

Nämnden har fått ta del av det utkast till slutsatser som ska behandlas. På dagordningen finns en rad frågor som varit högt prioriterade under det svenska ordförandeskapet: uppföljningen av den ekonomiska krisen samt Stockholmsprogrammet, det vill säga planerna för samarbetet på det rättsliga området och inrikes området under nästa femårsperiod. Inte minst kommer vi att avhandla klimatförhandlingarna inför Köpenhamnsmötet som pågår parallellt med toppmötet.

Tack vare stora framgångar vid såväl justitieministrarnas som finansministrarnas möten förra veckan kan vi glädja oss åt att också på dessa områden ha uppnått de ambitiösa mål som vi satte upp inför det svenska ordförandeskapet. Stockholmsprogrammet är färdigt att antas av Europeiska rådet. Vi har fått en samordnad tillsynsstruktur på finansmarknaderna på plats. De omfattande stimulansåtgärder som vidtagits börjar få effekt, och vi har nått enighet om de exitstrategier som krävs för att återgå till stabila offentliga finanser.

Fru ordförande! Låt mig bläddra tillbaka drygt ett år i almanackan. Det var då vi blev varse den ansvarslösa hanteringen av riskfyllda finansiella affärer. Det var då det stod klart att det fanns brister i finansiella regelverk och i tillsynen av finansmarknaderna. Det var då vi fick uppleva den värsta finansiella krisen sedan 1930-talet, en kris som snabbt övergick i en realekonomisk kris med sjunkande tillväxt och sysselsättning. Många människor har drabbats i finanskrisens spår. Det har understrukt vikten av en politik för omställning och stöd till dem som drabbats och för jobb och tillväxt så att vi kan stå starka när ekonomin åter vänder uppåt.

Viljan och förmågan att ta politiskt ansvar inom EU prövades hårt under den här tiden. Resultatet visar att EU lyckats bemöta krisen på ett ansvarsfullt och kraftfullt sätt. Snabbt lades grunden för den ekonomiska och finansiella politiken gällande åtgärder i expansiv riktning. Därmed undanröjdes de allvarigaste hoten. Åtgärderna har på ett effektivt sätt dämpat krisens skadeverkningar.

Vi kan nu se en trevande återhämtning i ekonomin och en ökad stabilitet på de finansiella marknaderna. De vidtagna åtgärderna har samtidigt gjort stora avtryck i de offentliga finanserna. Det har därför varit viktigt att också utarbeta strategier för hur de vidtagna krisåtgärderna ska kunna dras tillbaka på ett ansvarsfullt sätt när tiden är mogen. Detta är vad de så kallade exitstrategierna handlar om. Det handlar om att

få bukt med underskotten i de offentliga finanserna och samtidigt inleda ett strukturellt reformarbete. Det handlar om principer för hur ett tillbakadragande av den expansiva finanspolitiken ska genomföras.

Samtidigt är det viktigt att understryka att det fortfarande är för tidigt att inleda en generell avveckling av de insatser och stödåtgärder som nu verkar i ekonomierna. Men de måste förberedas så att allt står klart när tiden för ett återtagande kommer. Vi måste rusta oss på bästa sätt för att möta framtidens utmaningar och kommande lågkonjunkturer.

Fru ordförande! Under det svenska ordförandeskapets ledning har vi också arbetat med att komma till rätta med brister inom finanstillsynen. Ett intensivt och omfattande arbete har på kort tid under hösten lett fram till att vi nu får en ny och förbättrad tillsynsstruktur.

Trots prognoser om att vi inte skulle hinna finns det nu lagom till jul ett färdigförhandlat tillsynspaket. Efter svåra förhandlingar har enighet nåtts om robusta strukturer för tillsynen på såväl makro- som mikronivå. Låt oss hoppas att detta system förhindrar en upprepning av vad vi fick uppleva förra året. För det inkommande spanska ordförandeskapet vidtar nu förhandlingar om tillsynspaketet med Europaparlamentet.

Ytterligare en viktig fråga kopplad till den finansiella krisen är frågan om den orimliga bonuskulturen. Vi kan inte acceptera en kultur med bonusar och lönesättning som sporrar till ett vårdslöst risktagande. Därför har vi under det svenska ordförandeskapet också prioriterat arbetet med det så kallade kapitaltäckningsdirektivet – ett direktiv som bland annat innehåller principer om en förbättrad och mer riskanpassad hantering av ersättningssystem. Förenklat kan man säga att kopplingen mellan ersättning och långsiktigt resultat nu stärks och regleras genom lagstiftning.

Sammanfattningsvis kan jag konstatera att det svenska ordförandeskapet i och med detta har levererat ett gott resultat för en av ordförandeskapets viktigaste prioriteringar, nämligen uppföljningen av den ekonomiska och finansiella krisen.

Fru ordförande! Parallellt med hanteringen av den ekonomiska krisen har vi under det svenska ordförandeskapet också blickat framåt. Hösten har varit en viktig tidpunkt för att föra diskussioner om efterföljaren till Lissabonstrategin,

EU:s långsiktiga strategi för jobb och tillväxt. Vi menar att den nya strategin för år 2020 måste vara tydligt inriktad på att hantera de största utmaningarna framöver, skapa en grund för växande och hög sysselsättning, ställa om EU till en grönnare ekonomi för att klara miljö- och klimatmålen, stärka EU:s globala konkurrenskraft, motverka effekterna av en åldrande befolkning samt återställa hållbara offentliga finanser.

Allt detta förutsätter ett tydligt och övergripande mål för att öka EU:s långsiktiga tillväxtpotential och välfärd. Det kräver samordnade insatser på såväl EU-nivå som nationell nivå.

Men även det politiska åtagandet och genomförandet av strategin behöver stärkas. Vi vill därför se en tydligare och effektivare styrning av strategin baserad på uppföljning och utvärdering av vad som görs och inte görs.

Målsättningen för det svenska ordförandeskapet är att slutsatserna vid toppmötet ska bädda för kommissionens förslag, vilket i sin tur ska möjliggöra ett bra beslut om en ny strategi under det spanska ordförandeskapet.

Långsiktigt hållbar utveckling är ett övergripande mål för EU, och det är bekräftat i Lissabonfördraget. Det svenska ordförandeskapet har gjort den andra uppföljningen av EU:s strategi för hållbar utveckling för perioden sedan 2007. Uppföljningen visar att utvecklingen gått framåt på flera av de prioriterade områdena i strategin. Det gäller särskilt åtgärder som beslutats på klimat- och energiområdet. Samtidigt finns det ohållbara tendenser som endast kan motverkas genom koordinerade åtgärder inom alla politikområden. Vi drar slutsatsen att en bättre övervakning och uppföljning av strategin behövs.

Fru ordförande! Jag är mycket glad över att vi på toppmötet kommer att kunna anta Stockholmsprogrammet. Det är viktigt eftersom det rör rättvisa, frihet och säkerhet – en allt viktigare del av EU-samarbetet som i högsta grad berör den enskilda medborgarens vardagsliv.

Visionen för Stockholmsprogrammet är ett tryggare och öppnare Europa där enskildas rättigheter värnas. Vi har fått gehör för att medborgarperspektivet bör genomsyra allt arbete. Det framtida samarbetet måste kännas angeläget för enskilda, utgå från verkliga samhällsproblem och inriktas på

konkreta åtgärder som ger ett mervärde i människors vardagsliv och kan ge svar på de problem som de upplever.

Genom samarbete på detta område kan vi förenkla för människor att flytta, bilda familj eller arbeta över gränserna. Det ökade resandet medför dess värre också att personer i allt större utsträckning blir utsatta för brott i andra medlemsstater än den stat de själva bor i. Det är därför viktigt att medborgarna kan räkna med att få skydd, stöd och hjälp samt relevant information på ett språk som de förstår.

En framåtblickande europeisk migrationspolitik baserad på solidaritet och ansvar tillsammans med motverkande av olaglig migration förblir en huvudmålsättning. Kursen ligger här fast. Vi vill uppnå ett gemensamt asylsystem 2012 och långsiktigt ett ömsesidigt erkännande av asylbeslut. Här kan vi verkligen visa hur EU-samarbete kan påverka och betyda något för enskilda människor.

EU:s rättsliga och inrikespolitiska samarbete har ökat i betydelse och omfattning under de senaste åren. Stockholmsprogrammet markerar ett viktigt steg framåt som kommer att präglade inriktningen på samarbetet under de kommande fem åren. Jag är därför särskilt nöjd och glad över att vår kommissionär Cecilia Malmström, förutsatt att hon får stöd i Europaparlamentet, kommer att få ansvaret för att driva och utveckla samarbetet på detta område. Jag är också glad över att vi med antagandet av detta program levererat inom ytterligare ett prioriterat område för det svenska ordförandeskapet.

Fru ordförande! När vi träffas i Bryssel har det stora klimatmötet i Köpenhamn inletts. Över ett hundra stats- och regeringschefer träffas för slutförhandlingar nästa vecka. I Europeiska rådet i oktober antog vi ett ambitiöst mandat för EU:s agerande i de internationella förhandlingarna. Nu ska vi finslipa detta mandat och bekräfta vår höga ambition om utsläppsminskningar.

I oktobermandatet började vi identifiera de stora behov som finns i utvecklingsländerna av finansiellt stöd för att kunna genomföra klimatåtgärder. Vi vill nu försöka sätta en konkret siffra för vad EU ska kunna bidra med så att EU-länderna kan vidta omedelbara klimatåtgärder under perioden 2010–2012, de så kallade *fast start*-pengarna. Detta kommer inte att bli lätt givet att det handlar om betydande

belopp och att vi fortfarande upplever sviterna av den ekonomiska och finansiella krisen.

2009/10:16
9 december

Om vi i Köpenhamn ska kunna begära åtaganden från utvecklingsländerna måste vi vara beredda att ge finansiellt stöd. Vi uppmanar även andra utvecklade länder att göra motsvarande åtagande både när det gäller finansiering och när det gäller utsläppsminskningar.

Vi hoppas att Köpenhamnsmötet möjliggör att alla viktiga politiska beslut om sakinnehållet kan fattas. Därmed kan omedelbara åtgärder sättas in för att motverka klimatförändringarna. Därefter kan vi fortsätta förhandlingarna om ett legalt bindande avtal efter Köpenhamnsmötet. Det viktiga i Köpenhamn är inte formen utan substansen – att vi har en överenskommelse som innebär att vi globalt tar itu med klimathotet nu. Här finns ingen mer tid att förlora.

Fru ordförande! Mycket tid och energi har under hösten ägnats åt att få Lissabonfördraget i hamn. Det är därför inte tänkt att de institutionella frågorna ska uppta mycket tid på detta toppmöte. När Lissabonfördraget nu har trätt i kraft finns i stället förutsättningar för att EU ska kunna koncentrera sitt arbete på att nå resultat i sakfrågorna.

Med Lissabonfördraget får vi en union som fullt ut kan möta de krav som ställs på öppenhet, demokrati och effektivitet. Bland de viktiga reformer som införs genom det nya fördraget ingår att de nationella parlamenten får ett större inflytande.

Lissabonfördraget innebär också att vi kan initiera processen för de tillkommande 18 platserna i Europaparlamentet. Europeiska rådet enades i juni om att platserna skulle tillföras Europaparlamentet så snart som möjligt. För svensk del rör det sig om två nya ledamöter till parlamentet.

Det är också sannolikt att frågan om den nyutnämnde generalsekreterarens efterträdare kommer upp, eftersom Pierre de Boissieu aviserat att han avser att gå i pension om 18 månader.

Fru ordförande! Europeiska rådet kommer, avslutningsvis, att ställa sig bakom de slutsatser om utvidgningen som allmänna rådet antog i måndags. Slutsatserna är ett kvitto på att det svenska ordförandeskapet, trots svåra omständigheter, har lyckats värna utvidgningsprocessens trovärdighet och föra den framåt. Även de framsteg som gjorts inom ramen för EU:s östliga partnerskap uppmärksammas. Vi ska också

anta en deklaration om Iran mot bakgrund av landets bris-
tande samarbetsvilja i förhandlingarna om det nukleära pro-
grammet. Det är viktigt att sända en tydlig signal om att ti-
den för förhandlingar håller på att rinna ut. Vi kommer vi-
dare att notera den senaste utvecklingen i Afghanistan.

Sammanfattningsvis är min avsikt att veckans toppmöte
ska ägnas åt en diskussion om det ekonomiska läget och
vägen framåt, ett drygt år efter det att finanskrisen slog till.
Toppmötet väntas anta Stockholmsprogrammet, som ska
vägleda samarbetet på det rättsliga och inrikespolitiska om-
rådet de kommande åren. Dessutom kommer stats- och rege-
ringscheferna att diskutera EU:s slutliga position inför slut-
förhandlingarna om klimat i Köpenhamn nästa vecka.

Fru ordförande! Jag är nu redo att ta emot nämndens frå-
gor och kommentarer.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Då gör vi som vi brukar, det vill säga att jag ger ordet till
partierna i storleksordning, och sedan får vi se hur många
frågor vi hinner med.

Anf. 4 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Tack för redogörelsen!

EU är ett politiskt projekt, och det innebär att det krävs
både ord och handling. Vi socialdemokrater anser att det
svenska ordförandeskapet inte varit särskilt pådrivande utan
mer varit lyssnande och kanske inkännande och passivt in-
väntat andra länder. Vi har hela tiden hoppats och trott att det
svenska ordförandeskapet skulle driva även svenska hjärte-
frågor, till exempel arbetsrätten.

Ett exempel på många delvis vackra ord är Stockholms-
programmet, som statsministern nämnde och som kommer
att komma upp. På vilket sätt kommer det konkret att för-
ändra situationen för till exempel den flykting som sitter
internerad i Grekland under de mest vidriga förhållanden?
Vad är det som ska ge resultat och hur? Eller är det bara ord
och ingen handling?

Hur blir det med det ni kallar financial supervision?
Kommer bonusar till äventyrliga bankdirektörer verkligen att
kunna stoppas? Vad konkret blir resultatet? Har bonusbubb-
lan spruckit, som statsministern påstod för ett tag sedan, eller
är det så, när man tittar i tidningen, att bankerna fortsätter att

dela ut miljarder i bonus även när bankerna går med mer eller mindre minus?

2009/10:16
9 december

Slutligen tycker jag att vi ska fundera över varför vi alltid får slutsatserna på engelska och inte på svenska. Svenska är ett erkänt EU-språk, och det hade väl varit både passande och lämpligt om vi under den här tiden hade kunnat få dem på svenska. Det hade gjort att människor i Sverige kanske hade känt sig mer involverade i vad som händer på toppmötena.

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Nästa parti i storleksordning är Moderaterna. Jag tänkte själv ta till orda. Jag har också ägnat mig åt lite tillbakablickande. Jag har låtit riksdagens utredningstjänst titta på hur det ser ut i andra parlament runt om i EU, om man har sådana här övningar, den här typen av förankring och så vidare. Trenden går för all del mot allt bättre förankring, men det är fortfarande inte ens hälften av medlemsländerna som har den här typen av dialog på statsministernivå inför mötena. Många har rapportering efteråt, men då har toppmötena varit. Det här ger dels en möjlighet att samråda med statsministern inför mötet, dels en möjlighet, eftersom detta är öppet och dokumenteras, att senare spåra vad som har gjorts.

Jag roade mig med att gå tillbaka till samrådet inför toppmötet i juni 2001, alltså i slutet på det förra svenska ordförandeskapet, då Göran Persson sade i EU-nämnden att toppmötet skulle bli "hyfsat förutsägbart". Sedan blev det mest känt för spektakulära händelser. På agendan däremot stod det frågor som känns väl igen i dag: utvidgningen och hur det går med Turkiet, fredsprocessen i Mellanöstern, patentfrågan, frihandel, vikten av ett nytt avtal efter Kyoto och de nationella parlamentens roll i EU:s framtid.

Många av dem, samtliga närmare bestämt, känns igen under och efter svenskt ordförandeskap denna gång. Vissa är närmast eviga och går inte att lösa nu heller. Samtliga har ganska brett stöd i Sveriges riksdag för linjer som är ganska väl kända. Men dels har flera av dem rört sig framåt, dels har vissa av dem bockats av helt. Vi har nu till exempel ett beslut om ett patent på gemenskapsnivå. Inför Köpenhamns-mötet, som nu sätter i gång, har vi kommit betydligt längre än vad vi gjorde då, när Göran Persson sade att han inte hade

någon som helst förhoppning att komma överens om ett post-Kyotoangreppssätt på klimatfrågan.

EU har alltså rört sig framåt, och Sverige har lett EU framåt under en ovanligt besvärlig tid denna höst.

En sak som inte fanns förut, och som förstås nu har präglat ordförandeskapet, är den ekonomiska krisen. Därför landar jag i en fråga om just exitstrategier. Det är bara några enstaka medlemsländer som klarar stabilitets- och tillväxtpaktens krav på begränsade budgetunderskott. Finansministrarna, Ekofin, har sagt till varandra på skarpen och gjort en plan för hur vi ska komma åt det.

Jag vill be statsministern kommentera hur han kan få sina kolleger att ta detta på större allvar och vilka politiska stötestenar på den nivån som måste lösas för att länderna ska komma ur krisen med hållbara exitstrategier.

Anf. 6 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Fru ordförande! Det är väl känt att man ofta i politiken som regeringsföreträdare hävdar att man har nått framgångar och oppositionen har en tendens att säga att de ingenting har sett och hört.

Vi står nu mycket nära en möjlighet att utvärdera huruvida det svenska ordförandeskapet har levererat det vi sade att vi förberedde oss för och om vi har varit drivande i dessa processer. Det är en lång rad aktörer som kommer att uttrycka sig om detta.

Min uppfattning är att vi under mycket svåra förhållanden har varit kraftigt pådrivande i en lång rad frågor som har betytt väldigt mycket.

Samtidigt är det viktigt att nämnden är klar över hur europeiskt beslutsfattande ser ut. Stockholmsprogram och annat som tas fram görs ju i mening att förebereda grunden bland annat för ett gemensamt asylsystem, som ännu inte är på plats. Utan EU hade vi aldrig kunnat uttala oss om asylmottagning i Grekland över huvud taget. Via EU får vi nu en möjlighet att ställa krav och skapa politiskt tryck mot Grekland att höja kvaliteten i sitt asylmottagande. Det är bland annat det som den gemensamma asylpolitiken syftar till att åstadkomma.

Vi hoppas alltså att om några år kunna konstatera att vi har en förbättrad och mer förutsägbar och rättssäker hantering varhelst i Europa man än väljer att knacka på dörren för

att komma in. Det är en stor framgång för EU om det är möjligt. Det är bland de svåraste frågorna som finns att hantera inom EU-systemet, som förhoppningsvis Sveriges kommande kommissionär kommer att arbeta mycket med.

När det gäller bonusar är det viktigt att komma ihåg att det vi sade var att vi ville spräcka en bonusbubbla som byggde på ohållbart tänkande och asymmetrisk fördelning av hur man hanterar vinst och förlust. Det är ett system inställt på att ta stora risker. När det ger vinst ska det komma enskilda till del, och när det ger förlust skickas notan till skattebetalarna, eller så får det systemeffekter som påverkar hela samhället till följd av att det blir en ökad arbetslöshet.

Det är den bonusbubblan vi har velat spräcka, och det är den överenskommelsen vi har kunnat åstadkomma globalt. Det innebär en lång rad justeringar för hur man får bygga upp bonussystem, som bland annat innehåller att man inte får utbetala bonusar under förlustår, att det mer riktigt ska återspegla verkliga resultat, att det sätts tak för bonusars andel av total ersättning, för att nämna några.

Som jag nämnde i min inledning är detta nu på väg att komma på plats. Det är en G20-process som har följt detta. Vi visar internationella politiska muskler som vi inte har kunnat visa vid något tidigare tillfälle som jag känner till på det här sättet. För mig är det att politiken har skjutit fram sina positioner och möjliggjort den här typen av hantering.

Det vi däremot inte har utrotat, och förmodligen aldrig kommer att kunna utrota, är mänsklig girighet och vilja att försöka kringgå och komma undan den här typen av regleringar. Vi ska inte tro att vi har sett den sista uppfinningsrika lösningen på att försöka slippa få den typen av begränsningar på oss. Vi ska inte heller tro att vi har sett den sista finanskrisen i mänsklighetens historia.

Vad jag hoppas att vi har gjort är att vi har höjt motståndskraften, att vi faktiskt har dämpat en del av risktagandet. Vi har uppmuntrat branschen att omedelbart börja följa dessa regler, men annars är det tänkt att det ska följa en reglering för att få detta på plats.

Sedan var det exitstrategierna. De är, som jag nämnde, en följd av de mycket omfattande finanspolitiska stimulanser som har satts in vid sidan av det faktum att räntenivåerna i Europa är nära nog nere på noll. Till det har Sverige ytterligare en stimulans i form av att den svenska valutan har varit

lägre värderad än till exempel euron under den här perioden. Detta är en kraftig stimulering av den svenska ekonomin. Vi har haft ett av de mest omfattande stimulanspaketerna i hela EU- och OECD-området.

Det som diskuteras är när dessa stimulanser måste börja dras bort. Då är det, som ordföranden påpekade, ett läge där 24–25 medlemsländer, åtminstone 20, ligger i direkta diskussioner om att de inte klarar stabilitets- och tillväxtpaktens krav om budgetnivå. Men ytterligare fyra fem länder har i realiteten större budgetunderskott än vad som tillåts.

Vi tillhör den mycket lyckliga lilla skara av två tre länder som har så god ordning i våra offentliga finanser att vi nu gör bedömningen att Sverige inte behöver göra någon akut exitstrategi. Alltså behöver vi inte påföra skattehöjningar eller utgiftsnedskärningar. Återigen: Vi är helt unika i Europa, möjligen tillsammans med Danmark och ytterligare något land, att ha den positionen. Det är naturligtvis en följd av att vi har varit aktsamma om offentliga finanser, att vi började med stora överskott när finanskrisen slog till och att vi har hanterat bland annat vår banksektor på ett sådant sätt att vi inte har förlösat skattebetalarnas pengar utan har en hantering som ligger på plus. Det är stor skillnad mot hur många andra länder har hanterat sina bankkriser.

Det som nu sker efter överenskommelse i Ekofin är att man har enats om att dessa stimulanser bör ligga kvar även under 2010 men att ordningen är att man från 2011 ska börja föra fram sina exitstrategier. Man talar om en halv procent av bnp, minst, som man måste dämpa gapet i de offentliga finanserna. Det skulle översatt till svenska mått vara kring 16–17 miljarder. Det är alltså mycket omfattande – det är halva svenska rättsväsendet eller något sådant som vi skulle behöva höja skatter eller dra ned utgifter med varje år för att möta en sådan exitstrategi.

Nu är alltså Sverige inte där, men för många andra länder är det minst detta man måste göra. Vi har några länder som är ännu mer utsatta och där det förmodligen kommer att krävas än mer omfattande åtgärder för att de ska klara sina exitstrategier.

Anf. 7 ERIK A ERIKSSON (c):

Jag vill tacka statsministern för föredragningen.

Jag vill även tacka för ordförandeskapet. Jag tycker att det har varit bra. Vi svenskar kan vara stolta över det här ordförandeskapet. Jag tackar statsministern och hans personal och ministrar. Det känns bra. Det är ett antal tunga frågor som Sverige har haft att göra med. Man kan tänka på fiskekvoter och klimatfrågan, frågor som under lång tid har varit segdragna och som vi nu ser de tydliga effekterna av. Det är absolut värt att nämna här.

När det gäller ekonomin skulle jag vilja koppla samman den med finansplanen. Den som gör sitt jobb i god tid kan gå in i svåra utmaningar också, och jag tror att det hänger samman med att man har en stabil finansplan. Det gör att man kan lyfta EU-samarbetet och EU-arbetet ytterligare en nivå. Läser vi finansplanen ser vi att jämförelserna efter varje lågkonjunktur och kris visar att vi har tappat ett antal arbetstillfällen i Sverige och i EU. Så kan vi inte fortsätta. Jämför vi med USA ser vi att det inte är samma situation där. Där kommer arbetstillfällen tillbaka efter en lågkonjunktur.

Jag tänker så här: I dag står vi inför en stor utmaning. Arbetslösheten fortsätter och kommer att fortsätta ett tag till. Fallet i sysselsättningen måste dämpas av EU gemensamt. Frågan blir då: Vad kan vi lära av det som har hänt under det senaste halvåret? Hur kan vi gå vidare för svenskt vidkommande tillsammans med andra länder?

Jag tycker att de som vill att Sverige ska lämna EU – det finns grupper som tycker att det är ett alternativ – blir svaret skyldiga hur vi skulle kunna möta en sådan framtid, när vi är oerhört exportberoende.

Frågan gäller alltså arbetstillfällena på kort och lång sikt. Men det är även en fråga gällande krediter. Vi ser i dag företagare som har svårt att få krediter, trots att regeringen har iordningställt insolvens.

Anf. 8 KARIN GRANBOM ELLISON (fp):

Fru ordförande! Jag tackar statsministern för redogörelsen.

Samtidigt som EU har sitt toppmöte pågår det en klimatkonferens i Köpenhamn, och jag skulle redan i början vilja understryka att det är av yttersta vikt att det blir ett ambitiöst avtal i Köpenhamn. Det är väldigt glädjande att det nu kommer positiva signaler från USA och andra delar av världen. Vi i Folkpartiet förutsätter att ordförandeskapet verkar för att

EU står enat och fortsätter att arbeta för rejäla utsläppsminskningar.

Det är verkligen angeläget att det blir en generös snabbstart i det ekonomiska stödet till utvecklingsländerna. Vi vet att ju längre vi väntar, desto dyrare blir det att hantera effekterna av klimatförändringarna.

Många människor livssituation har redan kraftigt påverkats. I dag tvingas ungefär 30 miljoner människor att lämna sina hem på grund av torka, översvämning och miljöförstöring. I framtiden kommer ökenutbredning, havsnivåhöjning, brist på dricksvatten och svårigheter att odla att tvinga många fler att lämna sina boplatser och också sina länder.

Europeiska rådet kommer att handla om både klimat och migration. Oftast diskuteras de två ämnena separat. Men de behöver kopplas samman. Jag kan inte se att den tanken finns med i slutsatserna. Det handlar om att de rika länderna är skyldiga att bistå med ekonomiskt stöd dem som tar emot klimatflyktingar. EU måste också diskutera sin egen plikt att ge skydd till klimatflyktingar.

Min fråga är: Kommer statsministern att verka för att dessa två politikområden, klimat och migration, kommer att kopplas ihop på toppmötet så att kommissionen får ett fullt mandat att arbeta med dessa frågor?

Anf. 9 HOLGER GUSTAFSSON (kd):

Fru ordförande! Också jag vill fokusera på klimatkonferensen i Köpenhamn. Det är två stora åtaganden. Det ena är naturligtvis att reducera utsläppen av koldioxid. Det andra är att hjälpa de länder som inte har ekonomiska resurser att själva bygga upp tekniska resurser och annat för att minska sina utsläpp.

Min fråga handlar om detta och hur statsministern ser på det. Det kommer att krävas stora överföringar rent ekonomiskt från de europeiska länderna till fattigare u-länder som inte själva klarar av ekonomin. Det krävs nya utgifter samtidigt som man ska ha diskussioner om så kallade exitstrategier och hur man ska balansera sina budgetar. Hur ska man hantera detta? Blir det ett behov av en ny form av expansiv politik samtidigt som länderna ska återgå till ett normalförhållande får man det dubbelt svårt.

En del i frågan som också diskuteras när det gäller överföringar till u-länderna är om det är ett additionellt stöd eller

om det är någonting som de europeiska länderna kan plocka ur sina biståndsbudgetar. Vi är många som är emot den senare modellen. Fattigdomen är ännu inte löst i den delen av världen utan det arbetet behöver fortsätta.

Därmed talar vi varmt för att det ska vara additionellt, det vill säga ett tillägg till de stöd som ges i dag biståndsmässigt, för bistånd till klimatproblematiken. Hur ser statsministern på expansionsbehovet och additionaliteten?

Anf. 10 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Agenda 2020 handlar väldigt mycket om tiden efter finanskrisen. Som Erik A Eriksson påpekade har vi tidigare sett hur lågkonjunkturer, finanskriser och olika former av externa chocker mot ekonomierna väldigt ofta leder till snabbt stegrad arbetslöshet.

Vi har tidigare sett ett mönster där, som ofta påpekas, högre arbetslöshet i USA snabbare går ned medan Europa har det problem som brukar kallas för persistens, det vill säga att vi får kvardröjande arbetslöshet. Vi tenderar inte att komma ned till samma lägre arbetslöshet. Vi förlorar i sysselsättning sett över tid.

Det är en viktig utmaning givet att vi har en demografisk förskjutning i vår del av världen med en åldrande befolkning och omfattande välfärdsambitioner att möta detta på ett sätt som skapar en arbetslinje och sänker trösklar för att människor verkligen ska komma tillbaka i arbete. Den viktigaste åtgärd man kan vidta när man drabbas av den typen av chock är oftast att man verkligen har en politik förberedd för detta.

Vi hoppas att rörlighet, inre marknad och konkurrensförmåga tillsammans med omställningsstöd med utbildningsinsatser ska vara vårt sätt att möta detta. Det pågår just nu väldigt mycket spekulationer om det finns skillnader mellan Europas länder i hur bra eller möjligen sämre vi är på att hantera detta.

Jag vill ge dig rätt i att det är en mycket viktig diskussion. Det är bland annat det vi vill att Agenda 2020 ska handla om. Det är ett dubbelt tryck. Det är ett problem att man tenderar att tappa antalet jobb. Det är också ett problem att vissa grupper ställs åt sidan i sådana svåra perioder och är sedan svåra att motivera tillbaka eller få att komma tillbaka in i arbetslivet.

Vi har dessutom ett strukturellt tryck på vår ekonomi till följd av globalisering. Ett typexempel på det är förmodligen det besked Ericsson gav i går. Det pågår oavsett konjunktur dessutom en sorts strukturellt tryck på delar av den svenska arbetsmarknaden som förflyttar produktion till för företagen mer gynnsamma förhållanden.

Det är för övrigt någonting som vi också tar med oss i klimatpolitiken. Vi vill inte att det ska vara ett sätt att konkurrera med dåliga och låga klimatambitioner så att produktionen flyttar ut härifrån till länder med liten eller nära nog ingen klimatpolitik och vi sedan får en konkurrens i världen byggd på att vi förstör klimatet.

Det är väldigt mycket av de diskussionerna vi ska föra. Det blir kanske inte så mycket på det här toppmötet, men det kommer att vara ett arbete som inleds i och med Agenda 2020-resonemangen.

Det ska sägas att jag inte förutser någon diskussion om Stockholmsprogrammet när det gäller migrationskoppling. Vi kommer däremot att naturligtvis diskutera klimatupplägg. Inriktningen har väldigt mycket varit att få ett avtal som kan göra troligt att vi kan klara tvågradersmålet. Det är starkt inriktat på att ställa om och minska utsläppen i världen.

Sedan finns redan nu en lång rad konsekvenser som uppträder i världen till följd av klimatförändringar. Det handlar om ökenutbredning, problem med vattenförsörjning och stigande vattennivåer. Det i sin tur skapar ett migrationstryck redan nu. Det kommer säkert att växa ju mer av klimatförändringarna som slår igenom.

Det har i världen delats upp i det som kallas för anpassningsåtgärder eller rena investeringar för att minska utsläppsnivåerna. Båda diskuteras parallellt. Det behövs fonder också för att möta anpassningsåtgärder av olika slag. Det är bland annat det som *fast start*-pengarna är tänkta att täcka, alltså i perioden innan själva avtalet träder i kraft, som är tänkt från 2013.

Vi hade vårt toppmöte i oktober där vi fastställde EU:s klimatmandat. Då sade vi att vi anser att nivån på pengarna bör ligga någonstans på 5–7 miljarder per år för tiden 2010–2012 och att det är den rika världen som ska stå för detta. EU sade att vi är villiga att göra vår andel av detta. Men som jag har redovisat för nämnden var vi tvungna, för att få enighet

om detta, att lägga det som ett frivilligt åtagande på EU:s 27 medlemsländer.

2009/10:16
9 december

Sverige avser att presentera en siffra motsvarande en dryg kvarts miljard euro per år för treårsperioden när vi kommer till toppmötet. Vi samlar alltså för den här perioden 800 miljoner euro, som blir Sveriges bidrag. Jag tror att ni kommer att finna – det är i varje fall min bedömning – att Sverige därmed per capita-mässigt kommer att ligga mycket högt. Vi kommer förmodligen att vara en av de största bidragsgivarna över huvud taget till fonden.

Vi gör det för att vi vill ligga långt fram och vara pådrivande i klimatfrågan. Men det är naturligtvis också viktigt att andra länder kommer till. Vi ska vara klara över att alla länder inte kommer att ge bidrag till fonden. Vi har flera länder med mycket djupa och svåra ekonomiska problem som lever med IMF-program och inte anser sig ha något utrymme att tillföra någonting.

Det är viktigt att EU gör sin del av dessa 5–7 miljarder för att få andra att bidra med sin del. Jag tror att fonden är väldigt betydelsefull i sig för att det ska finnas en global överenskommelse som verkligen innehåller en möjlighet till stöd för anpassningsåtgärder för de klimatförändringar som uppträder på många kontinenter redan nu.

När det sedan gäller Holger Gustafssons fråga finns ofta all anledning att diskutera hur utvecklings- och biståndsin-satser ser ut i världen. Det finns särskilda millenniemål. Vi har diskussioner om nivåer som har angivits av FN-systemet, att man borde ha ett utvecklingsbistånd i nivån 0,7 procent av bruttonationalinkomsten.

Jag har tidigare inför nämnden redovisat att en stor del av den rika världen inte når dessa nivåer. Det gäller också stora delar av EU:s medlemsländer. En liten grupp av länder når 0,7. Sverige ligger tillsammans med två, tre länder, och vi kanske till och med är nere med ytterligare något land, i den helt egna nivån att vi ger 1 procent av bni i utvecklingsbistånd.

För mig är det viktigt att det inte glöms bort när vi börjar diskutera de andra insatserna. Det är rätt givet att länder som ligger mycket långt från nivån 0,7 procent är de som allra först som representanter för den rika världen har att ta på sig större ansvarstagande. Det bör någonstans reflekteras, menar

jag, att Sverige ligger långt över och gör mycket omfattande insatser.

Återigen kommer det att spela roll att den här typen av anpassningsåtgärder finns med. Jag vill dock påpeka två saker. Först och främst är det viktigt att komma ihåg att Köpenhamnskonferensen och det som vi nu försöker göra handlar om klimatet. Det finns en lång rad orättvisor i världen och mycket som man har anledning att försöka göra någonting åt. Men nu försöker vi göra någonting åt klimatet. Insatserna måste ha bärighet på klimatförändringar, det vill säga sådant som verkligen är en följd av att klimatet förändras.

Jag säger detta eftersom det är lätt att det helt plötsligt blir pengar till något helt annat. Det kan verka angeläget. Men då har vi i realiteten inte svarat upp mot att människor upplever klimatförändringar. Det handlar mer om att följa hur pengarna kommer till användning. Det måste verkligen säkerställas att de går till klimatförändringar.

Om svenska skattebetalare kan se att de på det sättet hjälper till att skapa bättre jordbruksförhållanden i länder som har negativa effekter av klimatförändringar är de villiga att stödja. Men om pengarna går till att finansiera korrupta regimers sätt att bete sig, som är långt från deras egen befolkning, har jag inte hört en enda människa som tycker att det är värt någonting.

Vi ska vara helt klara över att vi lever i en värld där vi inte är säkra på om det blir det första eller det senare. Det vill också till att man har mycket noggrann kontroll och uppföljning av hur resurserna används. Det ska inte bara låta vällovligt. Det ska också nå fram.

Anf. 11 JACOB JOHNSON (v):

Fru ordförande! Tack, statsministern, för föredragningen. Jag delar ordförandens tillfredsställelse med att Sverige ligger i täten vad gäller samråden med statsministern inför toppmötena. Det är vällovligt. Dock saknar jag en bilaga till kallelsen där förslagen till rådsslutsatser hade sänts med kallelsen. Det hade varit uppskattat och förenklat samrådet.

När det gäller de sakfrågor som tas upp till behandling finns det en fråga där Vänsterpartiet helt tydligt har en avvikande mening. Detta säger jag mest för protokollets skull. Vi har föreslagit ett alternativt Stockholmsprogram. Vi avvisar detta förslag eftersom vi tycker att det brister med hänsyn till

respekt för personlig integritet och skydd av personuppgifter. Det ska byggas upp stora databaser. Det gäller den information om personliga resor som finns möjlighet att utbyta mellan nationella myndigheter och institutioner. Där har vi också tidigare anmält avvikande mening.

Den kanske mest spännande frågan är klimatförhandlingarna i Köpenhamn. Jag noterade med viss belåtenhet siffran 0,25 miljarder euro per år som ett svenskt bud, även om det kanske bara är, om jag räknar rätt, ungefär halva den nivå per capita som Norge har presenterat till en fond för regnskogsinsatser. Jag tycker att Sverige borde kunna ligga på samma nivå som Norge.

Det är också på plats att här fråga om det inte är dags att EU inte bara återupprepar den villkorliga möjligheten att höja erbjudandet att minska utsläppen från 20 till 30 procent, utan verkligen säger att EU kan lägga ett bud att minska utsläppen med 30 procent för att lösa förhandlingarna i Köpenhamn. Det finns trots allt tecken från andra länder – till exempel USA och Sydafrika – på att det rör på sig. Det skulle underlätta en slutgiltig lösning.

Min fråga till statsministern är om han som svensk statsminister är beredd att verka för att EU gör ett ensidigt åtagande om minskning med 30 procent av utsläppen.

Anf. 12 ORDFÖRANDEN:

Jag ska bara säga vad gäller handlingar att utkast till slutsatser skickades ut i förslagsversion redan i förra veckan, inför samrådet om det så kallade allmänna rådet. Eftersom det inte var några förändringar därefter skickade vi inte ut ytterligare en version den här veckan. Det fanns alltså ingen ny version.

Jag beklagar om någon har missat det, men ledamöterna i nämnden har alltså fått handlingarna för en dryg vecka sedan. De ligger också på bordet – det är samma version. Då vet alla vilka papper vi har att spela med, så att säga.

Anf. 13 MAX ANDERSSON (mp):

Fru ordförande! Tack, statsministern, för en bra föredragning! Det är alltid lika trevligt att ha statsministern här.

Miljöpartiet har en väl känd kritik mot Stockholmsprogrammet. Jag vill till protokollet få fört att vi anser att det inte är tillräckligt bra vad gäller den personliga integriteten.

Och eftersom vi vill ha en generös och solidarisk flyktingpolitik och vi inte anser att Stockholmsprogrammet är tillräckligt på den punkten, inte alls, vill jag flagga för att vi anmäler avvikande mening.

Vad gäller frågan om additionalitet vill jag instämma med Holger Gustafsson. Det är viktigt att de medel som man ger i startpengar för att få i gång klimatomställningen i den fattiga delen av världen inte skärs ned från biståndet. Det är bra att det nu ligger ett förslag på bordet om att de pengarna ska komma, och att de ska komma snabbt. Men om man finansierar klimatpengarna genom att skära ned redan utlovade biståndsmedel blir det helt enkelt inte så bra. Värdet minskar betydligt.

Sedan vill jag kommentera statsministerns i och för sig kloka uttalande under föredragningen, att det viktiga inte är formen utan substansen. Om jag förstod sammanhanget rätt talade statsministern om huruvida det skulle vara ett avtal eller en politisk överenskommelse under klimatförhandlingarna i Köpenhamn. Det stämmer vanligtvis att det är substansen som är det viktiga, men formen är inte oviktig. Tänk bara på skillnaden mellan is och dimma! Det är fråga om precis samma substans, vatten, men formen har stor betydelse.

Samma sak är det med klimatförhandlingarna. Om vi bara får en lös, lite fluffig, politisk överenskommelse är det många länder som kommer att strunta i den. Vi behöver ett juridiskt bindande avtal med ambitiösa mål om sänkningar. Det ska dessutom vara rättvist.

Jag förstår att det kan vara svårt att få USA, framför allt USA:s senat, att gå med på ett juridiskt bindande och rättvist avtal, men världen kan inte låta sig bindas av det faktum att det finns ett antal obstruerande republikaner i den amerikanska senaten. Jag hoppas att statsministern gör allt för att få till stånd ett bindande avtal.

Sedan har jag ytterligare en fråga, och det gäller det danska förslag som nu har dykt upp i medierna. Det är ett hemligt förslag under klimatförhandlingarna i Köpenhamn som det sägs att EU-länder står bakom. Det har orsakat mycket stor upprördhet, framför allt från u-ländernas håll. Det splittrar u-länderna. Det är avsett att splittra dem. Och det innehåller orättvisa mål om att u-länderna år 2050 inte

ska ha rätt att släppa ut mer än 1,44 ton per person medan rika länder ska ha rätt att släppa ut 2,67 ton.

2009/10:16
9 december

Jag undrar om statsministern och EU har varit med i förhandlingarna om det hemliga danska förslaget och om man nu står bakom det.

Anf. 14 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s):

Det här toppmötet kommer att handla om vägen framåt, sade statsministern i sin inledning. Det är nog väl så sant. Förvisso är det väl det som varje toppmöte handlar om.

Mot bakgrund av det har EU tagit ett stort ansvar och fattat bra beslut vad gäller den finansiella krisen. Det ser vi, precis som statsministern sade i sitt anförande, resultat av nu. Men nu är det tid att ta ett steg för att också ta ansvar för alla dem som är eller snart kommer att bli arbetslösa såväl i Sverige – vi såg vad som hände i Gävle i går – som i hela Europa.

Ca 9,3 procent av Europas befolkning är i dag arbetslösa. För ett år sedan var det 7,5 procent. Det tycker jag talar sitt tydliga språk. På samma sätt som man har vidtagit kraftiga åtgärder vad gäller den finansiella krisen är det hög tid att EU gör detta också för de människor som har blivit arbetslösa. En del har kanske till och med av olika anledningar, de som inte har trygghetssystem, fått lämna hus och hem, vilket försvårar deras vardag.

Erik A Eriksson fick svar vad gäller Lissabonstrategin, alltså EU 2020. Den är mer långsiktig. Det är dock inte den typen av svar som nu behövs, utan det är kraftiga åtgärder, kanske omgående. Mot bakgrund av det undrar jag om statsministern är beredd att på toppmötet driva på utifrån att EU tar ansvar och vidtar aktiva åtgärder för att de arbetslösa ska få bättre möjligheter att komma tillbaka till arbetsmarknaden.

Jag vill också följa upp en fråga som Susanne Eberstein ställde tidigare, nämligen att vi inte får en svensk översättning av slutsatserna på bordet. Varför är inte det möjligt?

Anf. 15 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Fru ordförande! Det är väl känt att Vänsterpartiet inte tycker att Sverige ska vara medlem i Europeiska unionen. Miljöpartiet är också ofta väldigt kritiskt. Det ska vi respek-

tera. Man kan ha olika ståndpunkter. Och då kan man naturligtvis säga: Vi har ett annat Stockholmsprogram.

Nu försöker vi samordna oss med ytterligare 26 demokratier som alla inte har samma uppfattning som Sverige. Då ställs man som politiskt intresserad och bevandrad inför en mycket svår utgångspunkt. Ska vi meddela de andra att om de inte gör som vi säger är vi inte med? Eller ska vi acceptera att vi är i en värld med andra länder? Då tvingas vi försöka söka kompromisser mellan olika utgångspunkter och olika synsätt mellan olika demokratier.

Jag är av uppfattningen att om man lever i en värld tillsammans med andra får man lära sig att kompromissa. Det har vi gjort med Stockholmsprogrammet. Vi har trots allt byggt detta på framgångar för ett svenskt synsätt som är balanserat, som betonar rättstrygghet och som betonar en bra hantering av dessa frågor över hela Europa. Men det är väl bekant för denna nämnd att man i delar av Europa delvis har en annan utgångspunkt, ett annat synsätt när det gäller dessa frågor.

Jag har väldigt svårt att förstå synsättet att man säger: Om det inte blir som vi vill blir det ingenting. Vi har ett annat program.

Låt mig påpeka att det är enklare i en värld där vi inte har något utbyte eller några flöden över gränserna. Annars är vi tillbaka vid grundproblemet, det vill säga att även om de inte accepterar vårt synsätt har vi fortfarande ett utbyte. Vi har migration över gränser in till andra länder. Då blir mycket riktigt svaret: Eftersom ni inte väljer att anpassa er till Sverige avstår vi från att ha gränsöverskridande svar.

Det är ert alternativa Stockholmsprogram. Man får, som sagt, tycka olika, men jag tycker att ni ska vara tydliga med vad det är ni säger och vad det får för konsekvenser.

Beträffande additionalitet har jag tidigare nämnt att Sverige har avvikande högre nivåer, och har haft det över en längre tid, när det gäller utvecklingsinsatser gentemot tredje världen. Jag tycker att det försätter oss i en delvis annan situation än de länder som inte är ens i närheten av att nå upp till 0,7 procent av bruttonationalinkomsten, som, så att säga, är uppsatt av FN-systemet.

Man kan anse att Sverige ska gå utöver 1 procent av bruttonationalinkomsten. Det är fullt möjligt att göra. Vi har alla budgetalternativ att lägga på riksdagens bord. Man kan före-

slå 2 procent. Men det är bra om ni då börjar med att göra det och inte sitter i frågestunder som den här och framställer det som att det finns resurser någonstans som sedan inte har täckning i några budgetförslag.

Jag är av uppfattningen att Sverige är bäst i världen på detta. Det har vi varit i många år. Jag anser inte att det ankommer på Sverige att i så fall addera ytterligare resurser. Har man andra uppfattningar om detta får man utforma ett budgetförslag till stöd för det, och sedan kan vi föra en politisk debatt om det.

När det gäller det förslag som möjligen har kommit från danskarna tror jag inte att det är aktuellt. Vi har inte fört några sådana diskussioner. Det är ganska naturligt att tusentals människor samlade i Köpenhamn hör mycket rykten och diskussioner om vad som påstås vara i görningen. Min utgångspunkt är att vi ska utgå från det mandat som vi formulerade på vårt oktobertoppmöte och som jag har presenterat och förankrat i denna nämnd.

Återigen: Det är demokratier som samarbetar. Vi förankrar våra positioner. Jag har inför denna nämnd varit tydlig med hur vi ser på reduktioner vad gäller utsläpp och finansieringslösningar till stöd för investeringar i andra länder och stöd till anpassningsåtgärder.

Det är min uppfattning att det ska finnas det som kallas konditionalitet, det vill säga att EU är berett att göra ytterligare åtaganden om även andra utvecklade delar av världen är villiga att göra det på motsvarande nivåer. Annars, menar jag – och det är många av EU:s länder som har bestämda uppfattningar om detta – kommer vi att öppna för en på dålig klimatpolitik byggd konkurrens i världen. Om EU ensidigt förstärker sina klimatåtgärder när ingen annan gör det kommer vi att se ett förstärkt tryck av det slag som vi hörde Ericsson berätta om i går. Fabriker flyttas från Sverige och Europa och dyker upp i länder med mycket låga klimatambitioner och därtill följande lägre kostnader. Då har vi inte räddat klimatet, men vi har förlorat massvis med arbetstillfällen. Jag är inte beredd att försvara den politiken. Jag är beredd att ta diskussioner med dem som hävdar att det är en bra väg att välja.

Det har varit omfattande diskussioner i EU just i reaktion mot behovet av att andra gör motsvarande klimatåtaganden. Det handlar som sagt om de mest utvecklade länderna, Au-

stralien, Japan, USA och Kanada. Vi kan konstatera att de i en hel del fall än så länge inte har presenterat motsvarande åtaganden.

Vi är alla glada över, verkar det som, att Obama har haft de framgångar han har haft. Det är ett fantastiskt världsmandat denne president har fått. Men det går sällan att snurra sig förbi siffror, siffror som bygger på att den amerikanska senaten nu förbereder ett lagförslag som har 2005 som utgångsår för reduktioner i USA, till skillnad från den av FN ledda processen, som har 1990 som basår.

Spelar det någon roll? Ja, man gör bedömningen att klimatutsläppen i USA steg med 18 procent mellan 1990 och 2005. Genom att förflytta basåret från 1990 till 2005 försöker amerikanerna slippa en kraftig ökning som har föregått detta basår. Från det begär man sedan stöd för att göra reduktioner. Siffran 17 procent har nämnts.

Med FN-systemets sätt att räkna – och det är det som grundar om vi klarar tvågradersmålet – innebär det att amerikanerna landar någonstans kring 4–5 procents reduktion. Detta ska jämföras med att FN-systemet har sagt att de rikaste och mest utvecklade delarna av världen ska klara 25–40 procent till 2020.

Om Barack Obama tänker presentera andra siffror i Köpenhamn ska jag naturligtvis lyssna på det. Men han har varit tydlig med en sak, vill jag indikera, nämligen att han inte tänker lägga fram andra siffror än de som han har stöd för i kongressen. På det sättet markerar han att han har lärt av Al Gores och Bill Clintons Kyotoerfarenheter under 90-talet. Man skrev under ett avtal som man sedan inte fick stöd för i kongressen.

Jag vill påpeka att det inte bara handlar om republikaner i USA. Det handlar om båda de stora partierna, där man har stöd. Det är faktiskt så att demokraterna själva har 60 senatorer, men de vet att de inte förfogar över alla 60 när det gäller en alltför långt gången klimatpolitik. Det som nu pågår är en kohandel där man försöker få över enskilda republikaner för att ersätta de demokrater som inte kommer att stödja presidentens förslag.

Det vi nu hoppas få se från USA är förvisso någonting som är ambitiöst, till skillnad från tidigare då man förnekade och stod utanför Kyotoavtalet, men det är ännu inte i nivå med Europa. Då är frågan: Hur ska vi förhålla oss till detta?

Om meningen med att presentera från 20 till 30 ska vara ett sätt att få andra att göra ytterligare ansträngningar menar jag att vi åtminstone ännu inte har åstadkommit det. Erbjudandet är fortfarande öppet, men det kräver att man gör motsvarande åtaganden i andra delar av världen och att man naturligtvis också kan få stöd för detta.

Sedan har vi begreppet legalt bindande. Det stod tidigt klart att USA såg hinder på vägen, i och för sig inte med att legalt binda sina relationsmål, det är det man bland annat har gjort – man har redan fått detta genom representanthuset och förbereder nu för att ta det genom senaten – utan det man var ovillig att göra var att klä det i en internationellt legalt bindande struktur. Det härstammar från synen på Kyotoavtalet.

USA är inte ensamt om detta i världen. Jag har träffat indiska ledare, jag har träffat sydafrikanska ledare och jag har träffat kinesiska ledare som gör en huvudpoäng av att de gör åtaganden som är nationella och för dem frivilliga, inte bundna av internationella avtal, för man anser inte att man ska fatta den typen av beslut. Det vill säga att världen saknar den träning på att fatta gränsöverskridande beslut som EU har lärt oss. Det är ett problem för världen. Det är ett problem att det alltså är få delar av världen som kan fatta gränsöverskridande beslut och klä det i internationella avtal. Vi har ju lärt oss i EU-systemet att man sedan kan bördefördela detta och fördela mellan sina länder på precis det sätt som vi redan har fattat beslut om.

Du frågade efter legalt bindande beslut. Vi har ett sådant. Det gäller Europeiska unionen. Vi har legalt bindande reduktionsmål fram till 2020, och de är gränsöverskridande mellan 27 länder. Stora delar av den övriga världen är ovilliga att göra detta. Vad ska vi göra åt det? Vi har den värld vi har. Vi har de demokratier och det sätt att fungera som vi nu har.

Min utgångspunkt är: Sätt ihop deras åtaganden. Se till att de klarar tvågradersmålet. Se till att de åker hem och genomför sin politik och får stöd för den. Då trovärdiggör vi våra klimatambitioner. Det är det jag vill åstadkomma i Köpenhamn. Det är därför jag säger att formen inte är överordnad. Det är substansen. Det är åtgärderna. Det är att vi verkligen får fram de insatser som behövs.

Sedan till Carina Adolfsson Elgestams fråga. Det som du efterfrågar är precis det som har gjorts det senaste året. En

stor del av de stimulanserna har satts in, trots att vi i Europa, till skillnad från USA, har mycket väl utbyggda automatiska stabilisatorer, kanske allra tydligast i de nordiska länderna. De är tänkta att fänga den förändring med kortvarigt ökad arbetslöshet som vi nu ser uppträda.

Vi ska inte framställa det gentemot våra väljare som att vi inte har några trygghetssystem i Sverige när vi har ägnat hela efterkrigstiden åt att bygga ut dem. Det vi kallar automatiska stabilisatorer är just automatiska. De ska utlösas för att stödja människor när arbetslösheten stiger.

Motsvarande system finns knappt i USA. Därför måste USA sätta ihop krispaket när krisen slår till och presentera det som stora satsningar. Vi har mer automatik i detta. Till det har vi i alla fall tillfört resurser för att bygga ut utbildningssystem och arbetsmarknadspolitik, över hela Europa faktiskt, väldigt inriktat på att lindra konsekvenser och effekter av arbetslöshet.

Viktigt är naturligtvis att också försöka få ned arbetslösheten med dessa åtgärder så gott det nu går eller att dämpa den ökning som sker. Det har Europa ägnat sig åt i ett helt år. Hela inriktningen i de flesta av de länder jag nämner är just den.

Problemet är att omfattningen är så stor att det i stället ger snabbt växande underskott. Och det är inte långsiktigt hållbart. Att finansiera länder med 10, 12 eller 15 procents underskott kommer att leda till strukturella problem för framtiden. Därför måste det ske i en kombination av att insatser görs för att dämpa negativa konsekvenser av arbetslösheten och inom ramen för ansvarstagande för de offentliga finanserna. Annars har vi bara lånat av våra barn och barnbarn för att kortsiktigt lösa problem som kommer att medföra ännu större konsekvenser för dem när de växer upp eller när vi själva blir gamla.

Anf. 16 ORDFÖRANDEN:

Vi hinner med några frågor till. Jag ska försöka prioritera de stora partierna, och sedan alla andra som också vill ha ordet. Vi får se hur många vi hinner med. Ju kortare frågor desto bättre.

Det är naturligtvis jättespännande med klimatfrågorna just nu. Det är många processer som landar i Köpenhamn. Det är oerhört intressant att ha ett rådsmöte mitt under brinnande förhandling. Det kan inte bli mer rörlig materia än detta.

Jag tror att det är viktigt att vi, precis som statsministern sade, bekräftar åtagandena. Vi ska i den här nämnden komma ihåg att det inte var någon lek att ena EU. Det har varit en ganska lång process som har varit rätt tuff.

Jag har några frågor. Substans och form är rätt uttömt. Det kändes tydligt och bra, men jag har några frågor ändå. Punkt 17 till exempel handlar om de jämförbara sänkningar som vi ska ta fram, hur EU ska skala upp från 20 till 30 och det smörjmedel som det kallas ibland. Jag får också de här mejlen från lobbyisterna som vill att vi egentligen ska fördubbla det som EU ska minska sina utsläpp med. Jag fick ett senast i dag om att vi ensidigt skulle göra de här åtagandena. Jag kan bara konstatera att det kommer att kräva jämförbarhet och att det här är en förhandling som pågår hela tiden.

Jag är lite orolig för hur det spanska ordförandeskapet, som kommer efter oss, kommer att föra den här frågan vidare. Det kommer ju inte att vara vi som avgör om det är ett tillräckligt bra avtal i Köpenhamn och hur det sedan ska förvaltas vidare under EU-paraplyet. Jag undrar om rådet kommer att ta upp de här frågorna igen, hur vi så att säga kopplar på det spanska ordförandeskapet.

När vi i EU-nämnden pratar ”hemligt” kan vi ibland göra det på ett slutet möte, men det här är ett öppet forum. När det gäller de pengar som EU ska bidra med fick vi en redogörelse. Vi fick till och med siffror. Det är väldigt positivt. Jag undrar dock vilka som är våra vänner. Vi pratar gärna om fiender, det kan vi göra i slutna rum, men det här är ett öppet och bra forum och då undrar jag vilka som kan stötta det svenska ordförandeskapet. Vilka är det som är på vår linje? Vi har hyfsad koll på dem som kanske inte hjälper till, men jag kan se att det finns en poäng i att veta vilka som är våra kompisar.

Fru ordförande! Jag ska fatta mig kort eftersom jag har fått svar på en del frågor redan.

Jag inser att regeringen har tagit initiativ genom EU för att få till ett energisamtal med USA, vilket jag tycker är mycket glädjande och positivt. Kan vi se något liknande som går österut?

Anf. 19 CHRISTER WINBÄCK (fp):

Det här är ett historiskt toppmöte, det sista under det roterande ordförandeskapet. Det är intressant att se hur Sverige har drivit vissa frågor framåt. Jag vill återkomma till migrations- och asylfrågorna. Jag har tidigare frågat statsministern och vill betona att det är viktigt att vi hanterar de här frågorna med trygghet och humanitet, att de rättigheter som tillkommer medborgare i medlemsstaterna, som vi skriver här, också gäller sådana som kommer till vårt territorium. Vi ska på ett bra sätt kunna ta hand om dem som både legalt och illegalt kommer till oss så att vi inte utsätter dem för rättstrygghet.

Vi i Folkpartiet tycker naturligtvis att det är jättebra att vi kommer att få en kommissionär som förhoppningsvis kommer att driva de här frågorna om allt fungerar som det ska.

Jag vill ändå säga till statsministern att jag vet att det har funnits diskussioner och knutar bland de olika länderna runt de här frågorna. Jag hoppas att man nu kommer att ha löst de viktigaste frågorna så att vi känner att de som kommer till oss också omhändertas på ett rättstryggt och humanitärt sätt.

Anf. 20 HOLGER GUSTAFSSON (kd):

Först vill jag kort säga att jag inte är helt nöjd med det förra svaret, men jag räknar med att vi har många budgetförhandlingar framför oss.

Frågorna jag vill ställa gäller öppenhet. Jag tycker att det är jätteviktigt. Diskuterar man hur öppenheten kommer att se ut i den kommande klimatpolitiken, det vill säga hur hanterar man alternativa grunddata som är på tapeten i dag? Hur gör man med de ekonomiska flöden som statsministern diskuterade? Kommer vi att ha revisioner för detta? Kan man ha en öppenhet när det gäller ländernas löften i förhållande till vad de verkställer och ger? Kommer vi att få se någon form av uppföljningskonferenser? Det jag menar är om man kan använda öppenheten som ett verktyg.

Naturligtvis måste man kunna kompromissa, men ibland kan man inte kompromissa som politiskt parti, statsministern. När det gäller Stockholmsprogrammet har vi anmält avvikande mening. Det är inte så konstigt. I många fall accepterar vi kompromisser också från Vänsterpartiets sida i EU-samarbetet.

Sedan har jag ett klarläggande när det gäller additionaliteten. Vi anser att biståndspengar inte ska användas för den extra finansieringen av insatser i utvecklingsländerna och tycker inte att den svenska regeringens politik där är tillräckligt klar. Vi vill anmäla avvikande mening i den frågan.

Dessutom vill jag upprepa min fråga vad gäller nivån på satsningarna från svensk sida jämfört med Norge. Har statsministern några kommentarer?

Anf. 22 ORDFÖRANDEN:

Avvikande meningar som anmäls noteras. Jag ska försöka komma ihåg dem på slutet också.

Anf. 23 MAX ANDERSSON (mp):

Ordförande! Angående Stockholmsprogrammet får statsministern ursäkta, men när den regering som drev igenom FRA-lagen talar om behovet av kompromisser med andra länder som inte bryr sig lika mycket om den personliga integriteten blir jag lite orolig helt enkelt. Den avvikande meningen kvarstår.

Sedan har vi frågan om additionella budgetmedel som inte tas från biståndet. Om statsministern undrar om det finns några sådana förslag kan jag rekommendera honom att läsa Miljöpartiets budget. De finns där.

Slutligen gäller det frågan om nivåerna på utsläpp som Sverige och andra länder driver. I handlingarna till detta möte står det, vilket är mycket bra, att man kritiserar andra länder för att inte ha en tillräcklig nivå på de utsläppsminskningar de föreslår för att vi ska kunna undvika en skenande klimatkris. Det är bra, men har EU det? Miljöpartiet säger att EU tyvärr inte har det. Det borde statsministern göra sitt bästa för att ändra på.

Jag tror inte att det blir fallet, att han lyckas med det, och Miljöpartiet anmäler därför avvikande mening.

Anf. 24 ORDFÖRANDEN:
Den är noterad.

Anf. 25 MONICA GREEN (s):

Först vill jag kommentera för tredje gången från vår sida att vi inte fick något svar på frågan om den svenska översättningen. Det finns många länder som är stolta över sina modersmål. Det skulle vi också kunna vara och använda vårt språk här hemma.

Jag vill passa på att säga att vi hänger på när det gäller den avvikande meningen om nuvarande biståndspengar som v och mp har anmält.

Det ena jag vill följa upp är det som Susanne Eberstein tog upp, nämligen statsministerns inledning om de orimliga bonuskulturerna, som statsministern formulerade det. Då vill jag fråga: Kommer det att gälla de miljardbelopp som betalas ut för storbankerna i Sverige eller räknas inte de in i de orimliga bonuskulturerna?

Dessutom vill jag veta om det är retroaktivt från den 1 januari i år, som jag har hört talas om, och i så fall om våra bankdirektörer ska betala tillbaka dessa bonusar. Det skulle vara intressant att veta om det kommer att gälla dem.

Min tredje fråga gäller förstås miljön. Det handlar om det som statsministern sade tidigare om åtaganden, att det kostar pengar och så vidare. Men strikta miljökrav har också gett jobb. För Sveriges del har det varit så tack vare att vi låg i framkant på 90-talet. Vi låg i framkant när det gällde forskningen, kompetensen och hur vi skulle kunna exportera både kunnandet och kompetensen men också när det gällde den fysiska exporten av filter, energieffektiva maskiner, isolering och så vidare. Det gav oss en bra start och även arbetstillfällen, så man behöver inte se det enbart negativt.

Anf. 26 ORDFÖRANDEN:

Jag ger ordet till statsministern och påminner alla om, och det vet vi allihop, att det är toppmötesrelevanta frågor som vi vill ha svar på. I den utsträckning Monica Greens frågor behandlas på toppmötet hoppas vi få svar på dem.

Anf. 27 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Fru ordförande! När det gäller frågan om uppväxling pågår naturligtvis de diskussionerna just nu i Köpenhamn. Vi måste självfallet vara beredda att följa de diskussionerna.

Det jag bara konstaterade var bland annat den amerikanska positionen. Det var ganska tydligt för mig när jag träffade de kinesiska ledarna på ett toppmöte för några dagar sedan att de också anser att deras förslag om att minska energiintensiteten i sin tillkommande tillväxt skulle vara ett tillräckligt bud.

Ett problem som vi uppfattar med det sättet att mäta är att det i realiteten bygger in förhoppningsvis ökad energieffektivitet men också att man ska utöka sina utsläpp. Ett värsta scenario är 12 procents tillväxt då vi kan se framför oss ett läge där Kina på drygt tio år fördubblar sina utsläpp. Då talar vi om ett land som i 2005 års mätningar släpper ut över 7 000 ton per år. Det kan jämföras med att Sverige bidrar till växthusgasutsläppen med 60.

Om ett land som står för 7 000 ton skisserar på ett mål för klimatpolitiken som i realiteten fördubblar utsläppen från 7 000 till 14 000 ton ska ingen tro att det inte kommer att märkas på klimatet. Det spelar ingen roll var växthusgasen släpps ut, för det har samma klimatpåverkan.

Det talades tidigare om att splittra u-länder. Vi ska komma ihåg att de är mycket olika till sin karaktär. Vi har en grupp av snabbväxande länder som är helt centrala för att klara klimatutmaningen. Jag tycker ibland att en del debattörer i rika delar av världen gör det väl enkelt för snabbväxande ekonomier att ursäkta sina snabbt växande utsläpp byggda på projektering och användning av kolkraftverk. Vad är mer tacksamt för dem än att få stöd i väst för att inte behöva göra någonting? I realiteten är det runt 98 procent av den tillkommande ökningen av växthusgasutsläpp som kommer från dessa snabbväxande ekonomier.

Ökningen är i dag så snabb att bara de utsläppsökningar som länder som Kina, Indien, Brasilien, Indonesien och Sydafrika står för i sig själva gör att vi passerar tvågradersmålet alldeles oavsett vad den rika världen gör. Det är inte längre så i vår värld att några rika länder kan styra över klimatet; vi har passerat det. Utsläppen är nu så omfattande att det i realiteten måste bli en global överenskommelse som binder in även dessa länder. Om det kallas att splittra u-länder tycker jag att man ursäktar dessa länder. Därför är frågan om hur vi bygger ett avtal och konditionaliteten helt central.

Vi måste få ett globalt ansvarstagande där alla bidrar med sina ansträngningar. Ordningen får inte bli att bara en del gör

något och resten inte behöver. Då kommer vi att få en omflyttning av produktionskraft. Då kommer vi att få se en klimatansträngning som havererar och misslyckas.

Kommer vi att se det sista av detta nu? Det vet vi inte. Finns det planer på uppföljningskonferenser? Ja, det är skissat på ett möte i Mexico City, och det kan komma ytterligare möten. En del av det som det nu frågas om kommer då att beröras, bland annat hur finansieringsstrukturen ska se och hur man ska verifiera vilka utsläppsminskningar som faktiskt görs. I slutsatserna nämns bland annat behovet av transparens, det vill säga att man ska kunna följa detta. Vi förordar stor öppenhet i att tala om vilka mål man har och i att redogöra för sina reduktionsinsatser och om de verkligen når fram. Det kommer att vara en mycket viktig fråga.

Grundläggande frågor är: Har vi kontroll över utsläppen i Kina? Kan ledningen i Kina verifiera sina egna utsläpp? Kan de därmed uttala sig om vilka utsläppsreduktioner de möjligen gör? Dessa frågor är helt centrala. Återigen, det spelar ingen roll för klimatet var utsläppen sker. Det har samma globala klimatpåverkande effekt. Det kan alltså bli en diskussion som fortsätter in i det spanska ordförandeskapet så som antydde här.

När det gäller vilka våra vänner är förbereder jag för att se om vi kan få samman länder som ska bidra till den första anpassningsfonden till vårt toppmöte. Det är fler länder än Sverige som har presenterat siffror. De är mycket olika i storleksordning, kan vi konstatera. Jag hoppas kunna återkomma till nämnden och redovisa var vi landade. Jag ville vara tydlig med att alla inte kommer att bidra. Det var den frivillighet vi grundlade redan i oktober. Ni kommer inte att bli förvånade över hur fördelningen ser ut.

När det gäller energisamtal österut kan jag nämna att jag har ägnat ganska mycket tid av mitt ordförandeskap till det. Jag har haft toppmöten både med Ryssland och senast i fredags med Ukraina. Det handlade mycket om energiförsörjning. I dessa klimatomställningstider kan det vara viktigt att påpeka att när vi talar om klimatomställning talar man i östra Europa mycket om transportsystem och säkerhet för energitillförsel, det vill säga mindre klimatomställning och mer transport av fossila bränslen inne i Europa. I Ukraina är det viktigt. 25 procent av den naturgas som försörjer EU, mest i

södra Europa, kommer genom Ukraina. Det är alltså ett stort transitland bland annat för det fossila bränslet naturgas.

2009/10:16
9 december

Vi har sådana kontakter, och vi behöver dem också för framtiden. Det finns ett stort intresse såväl i vårt östliga partnerskap som i dialogerna att vi också får in energifrågan på det sätt som nämndes. Vad vi ofta bidrar med är att tala mycket om energieffektivisering och klimatomställning, alltså inte bara transport av fossila bränslen.

Frågan om svensk översättning är ny för mig. Det sägs mig att vi får detta i engelsk version och sedan skickar över det så fort som möjligt. Det är klart att man kan översätta det, även om det blir en viss fördröjning. Det är mitt svar på det.

När det gäller Norgekommentaren träffade jag Lula da Silva som har instiftat den brasilianska regnskogsfonden där norrmännen har valt att gå in med 1 miljard. Det är vällovligt. Man kan välja att göra olika typer av klimatinsatser. Norge är inte medlem i EU. I de sammanhang Norge hyllas påminner jag alltid om att Norge också är en del av problemet eftersom man är storproducent av olja. Norge har i fonder vad de flesta andra länder i vår värld har i statsskulder. Man har fantastiska förutsättningar givet sin rikedom – byggd på fossil bränsleutvinning och försäljning – att bidra till att dämpa konsekvenserna av fossilbränsleanvändning i vår värld. Vi tappar kanske bort ibland när vi talar om Norge att där finns lite speciella förutsättningar.

Jag tycker att det är bra att man går in i regnskogsfonden, men det viktiga är att man är ambitiös i Brasilien. Landet står för ungefär 5 procent av de globala utsläppen. I mycket stor utsträckning är detta länkat till hur man hanterar regnskogen i Amazonas. Man har mycket ambitiösa, jag tror 80-procentiga, planer för hur man ska dämpa detta och till och med återbeskoga, vilket de själva har möjlighet att finansiera. Det kommer att vara en diskussion om ifall de fonder som nu sätts upp i världen också ska vara ett stöd för det. Skogshantering är en grundläggande fråga att hantera när det gäller just klimatpolitiken.

Jag noterar återigen att man kan ha olika budgetförslag. Jag har inga synpunkter på det. Man ska dock veta att när man delar ut pengar ur en budget bygger det oftast på att man har någon form av intäkt. Det har jag också tagit upp under frågestunden med Miljöpartiets ledare. Jag har påpekat

att den sprint som bygger Miljöpartiets budgetförslag är den från alla andra riksdagspartier helt avvikande och omfattande tänkta höjningen av CO₂-skatten. Det finns en siffra som står ut i Miljöpartiets budget, och det är den mycket stora höjning man har tänkt sig av koldioxidskatten. Där har man inget av de övriga partierna med sig i det rödgröna samarbetet. Därför blir det tveksamt om man kan dela ut de pengar vilkas finansiering man är oense om. Det är vedermödor man får vara med om när man samarbetar med andra partier.

Det är så vi ska föra vår diskussion fram till nästa val. Vad har vi råd med och, framför allt, hur har vi enats över partigränserna om hur vi ska finansiera det?

Anf. 28 MONICA GREEN (s):

Jag fick inget svar på min fråga om bankdirektörernas bonusar.

Anf. 29 ORDFÖRANDEN:

I den utsträckning det tas upp på toppmötet kan statsministern kommentera det.

Anf. 30 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Fru ordförande! Som jag redogjort för är det ett regelsystem som kommer på plats. Vi har uppmanat finansbranschen att följa det redan nu. Annars kommer det att leda till reglering, och reglering måste leda till att man sedan kontrollerar efterlevnad. Syftet är att komma åt en del av bonusgivandet som vi menar driver på risktagande. Det finns ett regelsystem för det. Min förhoppning är att det ska kunna efterlevas nu eller när det väl har kommit på plats.

Anf. 31 ORDFÖRANDEN:

Där gick tiden ut och därmed möjligheten att ställa fler frågor. Det är dags att avrunda detta samråd. Jag tackar statsministern för informationen och svaren på frågorna och ledamöterna för frågor och kommentarer.

Som framgått av diskussionen har regeringen stöd av en majoritet i riksdagen, men jag har noterat avvikande meningar från Vänsterpartiet och Miljöpartiet och i frågan om klimat och bistånd även från Socialdemokraterna. Motiveringarna till dessa kan man se i de stenografiska uppteckningarna.

Jag påminner nämndens ledamöter och övriga om regeringens återrapportering av toppmötet till riksdagen tisdagen den 15 december kl. 13.00.

Därmed förklarar jag sammanträdet avslutat.

2009/10:16
9 december

Innehållsförteckning

1 § Europeiska rådet.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m)	2
Anf. 3 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 4 SUSANNE EBERSTEIN (s)	6
Anf. 5 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 6 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m)	7
Anf. 7 ERIK A ERIKSSON (c)	9
Anf. 8 KARIN GRANBOM ELLISON (fp).....	9
Anf. 9 HOLGER GUSTAFSSON (kd).....	10
Anf. 10 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m)	10
Anf. 11 JACOB JOHNSON (v).....	13
Anf. 12 ORDFÖRANDEN	13
Anf. 13 MAX ANDERSSON (mp)	14
Anf. 14 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s)	15
Anf. 15 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m)	15
Anf. 16 ORDFÖRANDEN	18
Anf. 17 SOFIA ARKELSTEN (m).....	19
Anf. 18 ERIK A ERIKSSON (c)	19
Anf. 19 CHRISTER WINBÄCK (fp)	19
Anf. 20 HOLGER GUSTAFSSON (kd).....	20
Anf. 21 JACOB JOHNSON (v).....	20
Anf. 22 ORDFÖRANDEN	20
Anf. 23 MAX ANDERSSON (mp)	20
Anf. 24 ORDFÖRANDEN	21
Anf. 25 MONICA GREEN (s).....	21
Anf. 26 ORDFÖRANDEN	21
Anf. 27 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m)	21
Anf. 28 MONICA GREEN (s).....	24
Anf. 29 ORDFÖRANDEN	24
Anf. 30 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m)	24
Anf. 31 ORDFÖRANDEN	24